

2014

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 16.7.-31.7.2014

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

1.1. Evropsko tržište

- *Rast privrede u Velikoj Britaniji u drugom kvartalu*
- *Inflacija u EZ na najnižem nivou od oktobra 2009. godine*
- *Nezaposlenost u evrozoni u junu smanjena na 11,5%*

Privreda Velike Britanije je prema preliminarnim podacima u drugom kvartalu zabilježila rast od 0,8% u odnosu na prvi kvartal ove godine i tako se vratila na vrijednost iz početka 2008. godine odnosno na period pred početak posljednje velike recesije. U poređenju sa istim kvartalom prošle godine, zabilježen je rast od 3,1% najviše zahvaljujući rastu sektora usluga i industrijske proizvodnje. Pozitivni podaci iz privrede su uvećali mogućnost da će Centralna banka Engleske (BoE) uskoro podići referentnu kamatnu stopu i tako postati prva centralna banka među industrijsko najrazvijenim zemaljama koja će preduzeti korak povećanja kamatne stope. Guverner BoE Mark Carney je na konferenciji za novinare

izjavio da se britanska privreda ponovo vraća u normalu što zahtjeva i povećanje kamatne stope narednom periodu. Dalje je izjavio da će podizanje kamatne stope od strane BoE zavisiti od daljeg razvoja privrede i da ne postoji definisan nivo kada će doći do promjene monetarne politike. Najveća prepreka za pooštavanje moneterne politike je slab rast plata građana iako je na tržištu rada došlo do pada nezaposlenosti na najniži nivo od kraja 2008. godine.

Stopa inflacije u evrozoni je u julu u odnosu na isti mjesec prošle godine viša za 0,4% što je za 0,1% manje u odnosu na prethodni mjesec što ponovo dovodi do straha od nove deflacije. Julska inflacija je na najnižem nivou još od oktobra 2009. godine kada su cijene tokom finansijske krize čak bile u padu. Trenutna inflacije je znatno ispod željene inflacije ECB i vjerovatno će biti glavna tema na sljedećem sastanku čelnika početkom avgusta, koja je u junu već snizila kamatnu stopu u borbi protiv niske inflacije. Glavni razlozi manje stope inflacije u julu su niži troškovi energenata koji su manji za oko 1% dok su cijene hrane, alkohola i duvana smanjena za 0,3%.

Nezaposlenost u 18 država evrozone je u junu smanjena za 0,1% na 11,5% na najmanji nivo u posljednje dvije godine ali je još uvijek na dosta visokom nivou. I dalje je preko 18 miliona ljudi bez posla što je za oko 700.000 manje nego prošle godine. Najlošija situacija je u Španiji i Grčkoj gdje je nezaposlenost preko 20% dok je najbolja situacija u Austriji i Njemačkoj.

1.2 Američko tržište

- *Visočije kamate ranije nego što se očekuje*
- *Rast privrede u 2Q od 4%*
- *Povećanje potrošnje, ali i štednje*
- *Pad akcija na Wall Streetu*

Prvo povećanje kamatnih stopa od strane FEDa moglo bi da dođe dosta ranije nego što se očekivalo. Očigledno se prihvatila činjenica da će tempo oporavka ekonomije biti nešto sporiji. Rast inflacije od približno 2% bi trebalo da redukuje stopu nezaposlenosti i ublaži strahovanja od približavanja zoni deflacije. U svom obraćanju javnosti guverner Janet Yellen je naglasila da će krucijalna stvar za odluku o datumu povećanja kamatne stope da bude stopa nezaposlenosti i uslovi na tržištu rada. Od vrhunca krize, do danas se stopa nezaposlenih u SAD spustila za skoro 4%, što je i dovelo do promjene monetarne politike FEDa u prethodnih godinu dana, odustajanje od stimulacije ekonomije i okretanje prema većim kamatama.

U korist navedenom išao je i podatak o rastu privrede u drugom kvartalu. Nakon hladne zime i kvartalne kontrakcije od 2.1% , BDP je objavljen na nivou od neočekivano visokih 4.0% za 2Q. Ovako dobrim rezultati su prije svega posljedica potrošnje, koja čini oko dvije trećine bruto društvenog proizvoda. Amerikanci su u posmatranom periodu najviše trošili na trajna dobra, kao i na usluge, kao posljedica povećanih primanja. Stopa štednje je takođe skočila, što je svakako dobra vijest za buduću potrošnju. Pozitivni podaci su bila i vezani za rast državne potrošnje, poslovnih investicija i ulaganja u sektor nekretnina.

Ovako dobri podaci iz privrede nisu baš išli u korist cijenama akcijama na Wall Streetu. Na njujorškoj berzi su vrijednosti akcija imale najveći sedmični pad u dvije godine, nakon povećanja averzije prema riziku investitora i globalne neizvjesnosti, od sukoba na Bliskom Istoku, Ukrajini, sankcija Rusiji, bankrotu Argentine, bankarske krize u Portugalu, ali prije svega završetak stimulacije ekonomije od strane FEDa.

1.3. Azijsko tržište

- *Slabiji podaci u Japanu*
- *Neizvjesnost oko očekivanja reakcije RBA po pitanju kamatne stope*
- *Kineski bruto društveni proizvod imao rast od 0,1%*

Podaci koji dolaze iz Japana nisu nimalo ohrabrujući po pitanju rasta japanske privrede. Stopa nezaposlenost je u julu veće od očekivane za 0,2% i trenutno iznosi 3,7%. Stopa maloprodaje u junu je takođe loš i iznosi -0,6%. Izvoz je niži za 3% od očekivanja dok je stopa godišnje inflacije za jun iznosila 3,6%. Ovakvi razočaravajući podaci smanjili su očekivanja za priredni rast na 1,3% za 2014. I 2015. godinu Japanska privreda trenutno ima rast od samo 0,6% što je mnogo manje od projektovanih 1% od strane Banka Japana. Ukoliko se ne dostigne ciljani rast privrede i ciljana inflacija onda će to biti znak da monetarna politika Japana ne funkcioniše. Guverner Kuroda je izjavio da je

trend inflacije mnogo bitniji pokazatelj rasta privrede od pojedinačnih ekonomskih podataka koji je mjesečno objavljuju. Da bi Banka Japana reagovala potrebno je da duži vremenski period budu lošiji podaci. Kuroda je izjavio da je vrlo vjerovatno da će dodatno labavljenje monetarne politike biti objavljeno u prvom dijelu 2015. godine.

Početak avgusta Rezervna Banka Australije će objaviti da li kamatna stopa ostaje ista ili će ipak doći do promjene kamatne stope. Mnogi analitičari smatraju da će doći do povećanja kamatnih stopa jer je prema dosadašnjim podacima australijska privreda ima stabilan rast koji je posljedica ekonomskih reformi. Prema dosadašnjim podacima, inflacija je dostigla gornji nivo od 3%. Podatak koji bi mogao usporiti odluku po promjeni kamatne stope je podatak o zaposlenosti. Takođe, pored zaposlenosti tu je i rudarski sektor koji još uvijek ima slab oporavak te pad cijena robe.

Kina je nastavila svoj rast. Bruto društveni proizvod je imao rast od 0,1% i sada je 7,5% dok je kvartalni bruto društveni proizvod imao rast od 0,2%. Industrijska proizvodnja u Kini je ostvarila rast 0,4% u odnosu na predhodni period. Jedan od najvažnijih podataka o kineskoj privredi HSCB Manufacturing PMI je takođe bolji u julu te je dostigao vrijednost od 52.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 09.07-04.08.2014

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Cijena zlata je naglo pala nakon objave FED-a da će završiti sa programom otkupa obveznica u oktobru ove godine te da će doći do rasta kamatnih stopa i prije nego što se očekivalo. Nakon neočekivano velikog pada cijene zlata, usljed jačanja dolara cijena zlata se stabilizovala. Geopolitičke krize u svijetu, kriza u Ukrajini, obaranje malezijskog aviona, prijetnje sankcija Rusiji i sukob u Gazi su uticale da cijena zlata opet počne da raste. Usljed navedenih kriza u svijetu, investitori su u zlatu vidjeli 'safe haven' ulaganje. Međutim, ponovni rast cijene zlata potaknuo je prodaju zlata na tržištu te je usljed velike prodaje zlata na tržištu, cijena zlata ponovo pala. Na kraju mjeseca cijena zlata je zatvorila tržište na nivou od 1281,30 dolara za uncu.

2.1. Kretanje cijene nafte

Usljed najavljenih sankcija Rusiji i sukoba u Libiji cijena nafte je porasla na svjetsom tržištu. Rusija kao drugi najveći svjetski izvoznik nafte se nalazi pred sankcijama koje bi mogle ozbiljno da ugroze isporuku nafte i gasa što bi dovelo do ogromnog rasta cijene nafte, gdje bi cijena nafte dostigla i 200 dolara po barelu. Iako je premijer Libije izjavio da proizvodnja nafte nije ugrožena usljed sukoba i da je i dalje proizvodnja na nivou 500.000 barela na dan, još uvijek sukobi predstavljaju opasnost za isporuku i rast cijene nafte. Smanjenje zalihe lake nafte u Americi za 4 miliona barela su takođe uticale na rast cijene nafte.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

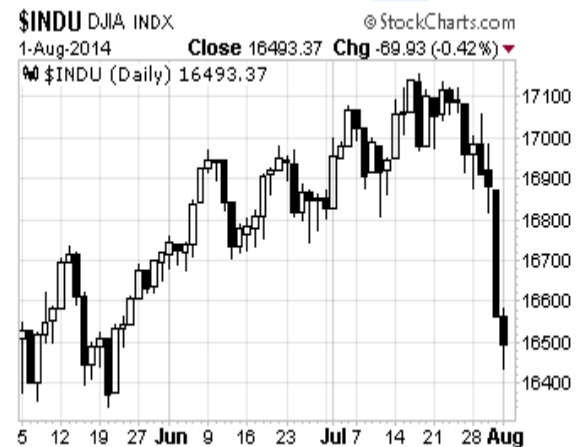
S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 04.08. do 16.08.2014	Očekivanja	Prethodno
05.08.2014	03:35	JPY	Markit Services PMI (Jul)	50.4	49.0
	03:45	CNY	HSBC China Services PMI (Jul)	50.0	53.1
06.08.2014	06:30	AUD	RBA Interest Rate Decision and Statement	2.5%	2.5%
	10:00	EUR	Markit Services PMI (Jul)	54.4	52.8
	10:30	GBP	Markit Services PMI (Jul)	57.9	57.7
06.08.2014	16:00	USD	ISM Non-Manufacturing PMI (Jul)	56.3	56.0
	10:30	GBP	Manufacturing Production (YoY) (Jun)	2.1%	3.7%
	16:00	GBP	NIESR GDP Estimate (3M) (Jul)		0.9%
07.08.2014	03:30	AUD	Unemployment Rate s.a. (Jul)	6.0%	6.0%
	13:00	GBP	BoE Interest Rate Decision	0.5%	0.5%
	13:45	EUR	ECB Interest Rate Decision (Aug 7)	0.15%	0.15%
	14:30	EUR	ECB Monetary policy statement and press conference		
08.08.2014	03:30	AUD	RBA Monetary Policy Statement		
	14:30	CAD	Unemployment Rate (Jul)	7.1%	7.1%
09.08.2014	03:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (Jul)		2.3%
12.08.2014	01:50	JPY	BoJ Monetary Policy Meeting Minutes		
	11:00	EUR	ZEW Survey - Economic Sentiment (Aug)		48.1
13.08.2014	01:50	JPY	Gross Domestic Product Annualized (Q2)		6.7%
	03:00	AUD	Consumer Inflation Expectation (Jul)		3.8%
	08:00	EUR	DE Consumer Price Index (YoY) (Jul)		1.0%
	10:30	GBP	ILO Unemployment Rate (3M) (Jun)		6.5%
14.08.2014	11:30	GBP	BOE's Governor Carney speech		
	11:00	EUR	Gross Domestic Product s.a. (YoY) (Q2)		0.9%
	11:00	EUR	Consumer Price Index - Core (YoY) (Jul)		0.8%
15.08.2014	10:30	GPB	Gross Domestic Product (YoY) (Q2)		3.1%
	15:55	USD	Michigan Consumer Sentiment Index (Aug)		81.8

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,50%	-0,25%	02.05.2013	07.08.2014
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	17.09.2014
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	07.08.2014
Banka Kanade	1,00%	0,25%	08.10.2010	03.09.2014
Švajcarska nacionalna banka	0,00%	-0,25%	03.08.2011	18.09.2014
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	08.08.2014
Banka za novčane rezerve Australije	2,50%	-0,25%	06.08.2013	05.08.2014